

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THU HÀ LINH

**GIẢI PHÁP TẠO VIỆC LÀM CHO NGƯỜI DÂN BỊ THU HỒI
ĐẤT ĐỂ XÂY DỰNG KHU CÔNG NGHIỆP TAM DƯƠNG II,
HUYỆN TAM DƯƠNG, TỈNH VĨNH PHÚC**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG
CHUYÊN NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THU HÀ LINH

**GIẢI PHÁP TẠO VIỆC LÀM CHO NGƯỜI DÂN BỊ THU HỒI
ĐẤT ĐỂ XÂY DỰNG KHU CÔNG NGHIỆP TAM DƯƠNG II,
HUYỆN TAM DƯƠNG, TỈNH VĨNH PHÚC**

Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 60.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS. Đỗ Thị Bắc

THÁI NGUYÊN - 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng những số liệu, kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa từng được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi xin cam đoan rằng các thông tin trích dẫn trong luận văn này đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Tác giả luận văn

Nguyễn Thu Hà Linh

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài: “*Giải pháp tạo việc làm cho người dân bị thu hồi đất để xây dựng khu công nghiệp Tam Dương II, huyện Tam Dương, tỉnh Vĩnh Phúc*” tôi đã nhận được sự hướng dẫn, giúp đỡ, động viên của nhiều cá nhân và tập thể. Tôi xin được bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc nhất tới tất cả các cá nhân và tập thể đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình học tập và hoàn thành đề tài.

Tôi xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu Nhà trường, các phòng, ban, khoa, phòng Đào tạo - Bộ phận sau đại học, cùng các thầy, cô giáo trong trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh - Đại học Thái Nguyên đã tận tình giúp đỡ, tạo mọi điều kiện cho tôi trong quá trình học tập và thực hiện đề tài.

Tôi xin trân trọng cảm ơn PGS.TS Đỗ Thị Bắc đã trực tiếp hướng dẫn tôi trong suốt thời gian thực hiện luận văn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Vĩnh Phúc, Ban Bồi thường và giải phóng mặt bằng tỉnh Vĩnh Phúc, Chi cục thống kê huyện Tam Dương, Sở lao động thương binh và xã hội tỉnh Vĩnh Phúc.... và các Trưởng thôn trong xã, các hộ dân tham gia phỏng vấn đã tạo điều kiện và giúp đỡ tôi trong thời gian nghiên cứu thực hiện đề tài luận văn tại địa phương.

Tôi xin cảm ơn tới gia đình, những người thân, cán bộ, đồng nghiệp và bạn bè đã tạo điều kiện về mọi mặt cho tôi trong quá trình thực hiện đề tài này.

Một lần nữa tôi xin trân trọng cảm ơn!

Tác giả luận văn

Nguyễn Thu Hà Linh

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của luận văn	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của luận văn	3
5. Kết cấu của luận văn	3
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ TẠO VIỆC LÀM CHO NGƯỜI DÂN BỊ THU HỒI ĐẤT ĐỂ XÂY DỰNG KHU CÔNG NGHIỆP	4
1.1. Cơ sở lý luận về tạo việc làm cho người dân bị thu hồi đất để xây dựng khu công nghiệp	4
1.1.1. Khái niệm tạo việc làm và thu hồi đất.....	4
1.1.2. Vai trò tạo việc làm cho người dân bị thu hồi đất để xây dựng khu công nghiệp	12
1.1.3. Nội dung tạo việc làm cho người dân bị thu hồi đất để xây dựng khu công nghiệp	19
1.1.4. Những yếu tố ảnh hưởng đến tạo việc làm cho người dân bị thu hồi đất để xây dựng khu công nghiệp	22
1.2. Kinh nghiệm tạo việc làm cho người dân bị thu hồi đất để xây dựng khu công nghiệp của một số nước trên thế giới và ở Việt Nam.....	30
1.2.1. Kinh nghiệm tạo việc làm cho người dân bị thu hồi đất để xây dựng khu công nghiệp của một số nước trên thế giới	30
1.2.2. Kinh nghiệm tạo việc làm cho người dân bị thu hồi đất để xây dựng khu công nghiệp ở Việt Nam	33
1.2.3. Bài học kinh nghiệm rút ra về tạo việc làm cho người dân bị thu hồi đất để xây dựng khu công nghiệp Tam Dương II, huyện Tam Dương, tỉnh Vĩnh Phúc	36
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	38
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	38

2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	38
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin.....	38
2.2.2. Phương pháp tổng hợp thông tin.....	39
2.2.3. Phương pháp phân tích.....	39
2.3. Hệ thống chỉ tiêu phân tích	40
2.3.1. Chỉ tiêu tổng hợp đánh giá nâng cao đời sống, việc làm của người dân bị thu hồi đất để xây dựng khu công nghiệp	40
2.3.2. Chỉ tiêu về tạo việc làm cho người dân bị thu hồi đất để xây dựng khu công nghiệp	41
Chương 3: THỰC TRẠNG TẠO VIỆC LÀM CHO NGƯỜI DÂN BỊ THU HỒI ĐẤT ĐỂ XÂY DỰNG KHU CÔNG NGHIỆP TAM DƯƠNG II, HUYỆN TAM DƯƠNG, TỈNH VĨNH PHÚC.....	
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu huyện Tam Dương	42
3.1.1. Điều kiện tự nhiên huyện Tam Dương.....	42
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội huyện Tam Dương	44
3.1.3. Giới thiệu khái quát về dự án nghiên cứu	48
3.1.4. Đánh giá thuận lợi và khó khăn tại huyện Tam Dương	50
3.2. Thực trạng thu hồi đất và tạo việc làm cho người dân bị thu hồi đất để xây dựng khu công nghiệp Tam Dương II, huyện Tam Dương, tỉnh Vĩnh Phúc	52
3.2.1. Tình hình thu hồi đất, bồi thường và hỗ trợ cho người dân bị thu hồi đất.....	52
3.2.2. Thực trạng lao động, tạo việc làm của người dân bị thu hồi đất để xây dựng khu công nghiệp	60
3.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến tạo việc làm cho người dân bị thu hồi đất để xây dựng khu công nghiệp Tam Dương II, huyện Tam Dương, tỉnh Vĩnh Phúc	73
3.3.1. Yếu tố khách quan.....	73
3.3.2. Yếu tố chủ quan	75
3.4. Đánh giá chung về tạo việc làm cho người dân bị thu hồi đất để xây dựng khu công nghiệp Tam Dương II, huyện Tam Dương, tỉnh Vĩnh Phúc	76
3.4.1. Những mặt đạt được.....	76
3.4.2. Những mặt hạn chế	77
3.4.3. Nguyên nhân	77

Chương 4: GIẢI PHÁP TẠO VIỆC LÀM CHO NGƯỜI DÂN BỊ THU HỒI ĐẤT ĐỂ XÂY DỰNG KHU CÔNG NGHIỆP TAM DƯƠNG II, HUYỆN TAM DƯƠNG, TỈNH VĨNH PHÚC	79
4.1. Quan điểm, định hướng, mục tiêu tạo việc làm cho người dân bị thu hồi đất để xây dựng khu công nghiệp Tam Dương II, huyện Tam Dương, tỉnh Vĩnh Phúc	79
4.1.1. Quan điểm tạo việc làm cho người dân bị thu hồi đất để xây dựng khu công nghiệp Tam Dương II, huyện Tam Dương, tỉnh Vĩnh Phúc	79
4.1.2. Định hướng tạo việc làm cho người dân bị thu hồi đất để xây dựng khu công nghiệp Tam Dương II, huyện Tam Dương, tỉnh Vĩnh Phúc	81
4.1.3. Mục tiêu tạo việc làm cho người dân bị thu hồi đất để xây dựng khu công nghiệp Tam Dương II, huyện Tam Dương, tỉnh Vĩnh Phúc	84
4.2. Giải pháp tạo việc làm cho người dân bị thu hồi đất để xây dựng khu công nghiệp Tam Dương II, huyện Tam Dương, tỉnh Vĩnh Phúc	84
4.2.1. Nhóm giải pháp đối với người nông dân bị thu hồi đất và đào tạo, chuyển đổi nghề cho họ.....	84
4.2.2. Nhóm giải pháp về thực hiện chủ trương, chính sách của Nhà nước và chính quyền địa phương.....	88
4.2.3. Giải pháp tăng cường trách nhiệm của các doanh nghiệp hoạt động sản xuất, kinh doanh sử dụng đất thu hồi trong việc giải quyết việc làm cho nông dân bị thu hồi đất.....	95
4.3. Kiến nghị.....	96
KẾT LUẬN	98
TÀI LIỆU THAM KHẢO	100
PHỤ LỤC	102

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

BT - TĐC	: Bồi thường - Tái định cư
BTHT	: Bồi thường hỗ trợ
CP	: Chính phủ
CT/TU	: Chỉ thị/Tỉnh uỷ
CT/UBND	: Chỉ thị/Uỷ ban nhân dân
GPMB	: Giải phóng mặt bằng
HĐBT	: Hội đồng bồi thường
HĐND	: Hội đồng nhân dân
MTTQ	: Mặt trận tổ quốc
NĐ - CP	: Nghị định - Chính phủ
NQ/CP	: Nghị quyết/Chính phủ
QĐ - UBND	: Quyết định - Uỷ ban nhân dân
TĐC	: Tái định cư
TT - BTC	: Thông tư - Bộ Tài chính
UBND	: Uỷ ban nhân dân
XDHT	: Xây dựng hạ tầng

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Số lượng mẫu điều tra tại xã Kim Long huyện Tam Dương tỉnh Vĩnh Phúc	39
Bảng 3.1. Hiện trạng sử dụng đất huyện Tam Dương năm 2015	43
Bảng 3.2: Tổng hợp quy hoạch sử dụng đất KCN Tam Dương II- khu A	48
Bảng 3.3: Tổng hợp quy hoạch sử dụng đất KCN Tam Dương II- khu B1	49
Bảng 3.4: Tổng hợp quy hoạch sử dụng đất KCN Tam Dương II - khu B2.....	49
Bảng 3.5: Tổng hợp quy hoạch sử dụng đất KCN Tam Dương II.....	50
Bảng 3.6: Kết quả thu hồi, bồi thường, giải phóng mặt bằng khu công nghiệp Tam Dương II	55
Bảng 3.7: Số tài sản sở hữu của các hộ dân bị thu hồi đất.....	58
Bảng 3.8: Đánh giá chung về tình trạng đời sống hiện tại so với trước khi có khu công nghiệp.....	59
Bảng 3.9: Độ tuổi lao động của các nhóm hộ điều tra năm 2015	60
Bảng 3.10: Trình độ văn hóa, chuyên môn kỹ thuật của các hộ điều tra năm 2015	62
Bảng 3.11: Hỗ trợ của chính quyền và bạn bè người thân đối với hộ gia đình bị thu hồi đất về đào tạo, chuyển đổi nghề nghiệp	63
Bảng 3.12: Tình trạng việc làm của lao động sau khi bị thu hồi đất tại khu công nghiệp Tam Dương II	64
Bảng 3.13: Tình hình cơ cấu việc làm của các hộ dân bị thu hồi đất	67
Bảng 3.14: Đánh giá chung về mức thu nhập hiện tại so với trước khi có khu công nghiệp.....	69
Bảng 3.15: Diện tích và số hộ bị thu hồi đất tại khu công nghiệp Tam Dương II	71
Bảng 3.16: Số người trong độ tuổi lao động bị thu hồi đất nông nghiệp cần giải quyết việc làm.....	71
Bảng 3.17: Nhu cầu chọn việc làm của người dân cần giải quyết việc làm	72

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Trên con đường công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước, để chuyển dịch cơ cấu ngành sang hướng công nghiệp hoá thì việc thu hồi đất, chuyển mục đích sử dụng đất để xây dựng các khu, cụm công nghiệp, khu đô thị tập trung nhằm phát triển kinh tế xã hội là điều hết sức cần thiết và quan trọng. Quá trình công nghiệp hoá, đô thị hoá ngày càng diễn ra mạnh mẽ ở các tỉnh, thành phố có vị trí địa lý và địa hình thuận lợi đã làm ảnh hưởng sâu sắc đến đời sống kinh tế và văn hoá của dân địa phương, làm biến đổi cả về chiều sâu của xã hội nông thôn truyền thống. Đi cùng với những cơ hội phát triển kinh tế là những thách thức về vấn đề an sinh xã hội như thiếu việc làm và tỷ lệ thất nghiệp gia tăng với các tệ nạn xã hội đang đặt ra cho các nhà quản lý cũng như các nhà hoạch định cần giải quyết vấn đề tạo việc làm cho người dân bị thu hồi đất để xây dựng khu công nghiệp.

Vĩnh Phúc là một tỉnh thuộc vùng kinh tế trọng điểm phía bắc, cách Thủ đô Hà Nội hơn 50 km có các điều kiện tự nhiên cũng như vị trí địa lý vô cùng thuận lợi. Trong hơn 10 năm kể từ sau khi tái lập đã trở thành một tỉnh có tốc độ công nghiệp hoá, hiện đại hoá đứng đầu cả nước, hàng năm cho phép chuyển hàng 100 ha đất nông nghiệp sang các mục đích khác thì sau giai đoạn mở rộng thu hút đầu tư ban đầu vấn đề tạo việc làm cho người dân bị thu hồi đất để xây dựng khu công nghiệp đang được các cấp chính quyền của tỉnh hết sức quan tâm. Chính vì vậy, tạo việc làm cho người lao động, nhất là người dân bị thu hồi đất để xây dựng khu công nghiệp trở thành chủ trương lớn của tỉnh Vĩnh Phúc nói riêng và là một vấn đề kinh tế - xã hội của đất nước nói chung, nhằm đáp ứng được nhu cầu công nghiệp hóa hiện đại hoá của đất nước mà còn góp phần nâng cao vị thế của Việt Nam trên trường quốc tế.

Tạo việc làm cho người dân bị thu hồi đất để xây dựng khu công nghiệp cần phải được nghiên cứu và đề xuất những giải pháp thoả đáng. Do đặc điểm địa bàn khác nhau, còn có hạn chế trong nghiên cứu điều tra thực tế nên vẫn còn những tranh cãi, xem xét, cần giải quyết. Vậy thực trạng việc làm của người dân bị thu hồi đất để xây dựng khu công nghiệp Tam Dương II huyện Tam Dương, tỉnh Vĩnh Phúc như thế nào? Đây là vấn đề cấp thiết đặt ra cần phải được nghiên cứu, đánh giá một cách đúng đắn. Cần phải xem cái gì đã đạt được, cái gì chưa đạt, cái gì mạnh, cái gì